

ЦИБ Н. С., здобувач вищої освіти (СВО бакалавр)

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ШЛЯХИ ВИХОДУ З ДЕПРЕСИВНОГО СТАНУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ (НА ПРИКЛАДІ ЧОРНУХИНСЬКОЇ ГРОМАДИ)

Вперше поняття «депресивна територія» було вжито у Великобританії у період між I та II Світовими війнами. На сьогодні у зарубіжній науковій літературі здебільшого вживається термін «distressed areas» («території в занепаді»). Ці території потерпають від низки негараздів: застарілі або малопридатні для використання житлові фонди та інфраструктура, занедбані індустриальні майданчики, екологічні проблеми, старіння населення, бідність, низькі стандарти стану здоров'я тощо [1].

Синонімом до слова депресія є занепад. Колишній Чорнухинський район, а нині – Чорнухинська громада Лубенського району, вважається «депресивною територією», тобто такою територією, яка занепадає. Хоча в економіці громади важливішу роль відіграє сільське господарство, яке спеціалізується на виробництві різних культур. Це – зерно, соняшник, цукрові буряки, молоко, м'ясо. Основними виробниками сільськогосподарської продукції є 15 сільськогосподарських товариств з обмеженою відповідальністю і три приватні сільськогосподарські підприємства [2]. ТОВ «Чорнухиптиця» займається птахівництвом; виробництвом готових кормів для тварин, що утримуються на фермах; оптовою торгівлею м'ясом та м'ясними продуктами; роздрібною торгівлею іншими товарами через намети і ринки та вантажними перевезеннями автомобільним транспортом [3].

На території району є ще 10 фермерських господарств. Найбільші серед них – сільськогосподарські товариства з обмеженою відповідальністю «Темп» (станом на 15.06.2021 припинило свою роботу),

яке займалося вирощуванням сезонних культур та розведенням молочних порід худоби. ТОВ «Перемога» – займається вирощуванням зернових та технічних культур; вирощуванням інших сезонних культур; розведенням молочних порід худоби; розведенням свиней і поросят; допоміжними видами діяльності в галузі вирощування сільськогосподарських культур; видами сільськогосподарської діяльності після збору врожаю; оптовою торгівлею живими тваринами; вантажними перевезення автомобільним транспортом; послугами з перевезень; збором, обробкою та розподіленням води [4].

Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Перемога» знаходиться в моєму рідному селі Гільці Чорнухинської ОТГ Полтавської області. Директором СТОВ є Трейтяк Павло Миколайович. Він не дає вимерти сусіднім селам, створює робочі місця для підвищення зайнятості населення. Він надає роботу всім, хто приїжджає до нас у село. Усім, хто хоче і може працювати, хто хоче мати дах над головою. Для таких, хто ще немає змоги купити власний будинок, Павло Миколайович побудував гуртожитки з усіма умовами для проживання. Також він допомагає сільській школі молочними продуктами, розвиває сільський будинок культури. Так, для працівників ферми щороку організовує концерти, запрошує знаменитостей: до нас приїздив переможець проєкту Х-Фактор у 2018 році Олександр Порядинський).

Вважаю, що для виведення території з депресивного стану потрібно реалізовувати низку заходів (шляхів) місцевими силами і ресурсами, а саме:

– необхідно розвивати туристичну діяльність, адже на території ОТГ є доволі розвинений природно-заповідний фонд, який складається із ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Червонобережжя»; ландшафтних заказників місцевого значення

«Монастирище» та «Балка Мангаревщина»; ботанічного заказника місцевого значення «Харсіцька Полона»; гідрологічних заказників місцевого значення «Заплава річки Многа» та «Піско-Удайський»; ботанічних пам'яток природи місцевого значення «Скибенські дуби» та «Хейлівщинський дуб»; заповідного урочища місцевого значення «Липова дача» [2]. Потрібно заохочувати людей з усіх куточків України до ознайомлення з нашим природним багатством, з його особливостями;

– необхідно знизити рівень безробіття за допомогою створення нових робочих місць шляхом поглиблення спеціалізації сільськогосподарських підприємств та організації виробництва конкурентоспроможної продукції з високою часткою доданої вартості. Так, вважається, що у вітчизняному агробізнесі традиційно високу додану вартість можна отримати в процесі подальшої переробки соняшнику, ріпаку й інших маржинальних культур на олію, шрот та інші продукти наступного переділу – маргарин, жири, дизельне біопаливо, гліцерин. Також досить висока додана вартість може бути отримати від виробництва наукоємного насіннєвого матеріалу [5];

– потрібно заохочувати повернення молодих спеціалістів – учителів, лікарів інших працівників соціальної сфери після закінчення ними вищих навчальних закладів шляхом, по-перше, надання їм (за умови навчання на комерційній формі) пільгових кредитів з умовою їх повернення після працевлаштування у громаді; по-друге, забезпечення окремим житлом.

Звісно, ці шляхи не є вичерпними, але якщо докласти зусиль і менеджменту громади, і її жителям та реалізувати для початку хоча б вищезазначені, то можна домогтися зрушення у розвитку громади. Наш район отримає поштовх до соціально-економічного піднесення, знову оживе і вийде зі стану «занепаду».

ЛІТЕРАТУРА

1. Депресивні регіони: сутність поняття, види. URL : <http://www.geograf.com.ua/geoinfocentre/20-human-geography-ukraine-world/772-depresivni-regioni-sutnist-ponyattya-vidi#:~:text=Д.займали%20провідне%20місце%20в%20країні>
2. Чорнухинський район. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Чорнухинський_район
3. «Чорнухиптиця». URL : https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/05385237/
4. Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Перемога». URL : https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/03770477/
5. Де можна отримати високу додану вартість в агробізнесі? URL : <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichni-hektar/item/9806-de-mozhna-otrymaty-vysoku-dodanu-vartist-v-ahrobiznesi.html>